

OD REDAKTORA

Oddajemy w ręce czytelników ten numer *Zeszytów Prasoznawczych* w czasie kolejnej fali pandemii COVID-19, która osiemnaście miesięcy temu, w marcu 2020 roku, zmieniła nasze życie, sposób prowadzenia zajęć oraz funkcjonowanie uczelni. Minęło półtora roku, odkąd zamknęliśmy się w domach „na dwa tygodnie”, aby chronić siebie i innych, pomóc w powstrzymaniu „transmisji koronawirusa” (medyczne słownictwo stało się częścią potocznej polszczyzny) i zatrzymać epidemię, która w naszym kraju zabrała ponad 76 000 ludzkich istnień. Śmiertelne żniwo wirus SARS-CoV-2 zbiera na wszystkich kontynentach. Od marca 2020 roku na świecie zmarło już ponad 4,8 mln osób (dane WHO z 15 października 2021 roku).

U progu czwartej fali pandemii wciąż rosną statystyki zachorowań. Odnotowujemy to, co jest smutną rzeczywistością dla ludzi, którzy dziś z nami dzielą ten sam los, aby za kilka lub kilkadziesiąt lat, gdy ten egzemplarz *Zeszytów...* trafi w czyjeś ręce, czytelnik mógł sobie wyobrazić, w jakich warunkach i okolicznościach powstają kolejne numery pisma. W podobnej sytuacji do naszej są inne czasopisma i inne uczelnie w wielu krajach, które pomimo ryzyka zdecydowały się otworzyć uniwersyteckie sale dla studentów.

Wracamy na zajęcia stacjonarne! Po trzech semestrach zdalnej pracy i nauki *online* wracamy do zajęć, na których będziemy widzieć twarze studentów (a właściwie oczy studentów, których twarze zasłania maska), a nie wyłączone kamerki lub napis „problemy z połączeniem”. Oczywiście i nam, i studentom towarzyszy strach przed wirusem, ale wielu pracowników naukowych oraz wielu młodych ludzi miało możliwość, aby się zaszczepić przeciwko COVID-19. Miejmy nadzieję, że szczepionki dadzą nam ochronę przed nowymi mutacjami koronawirusa. Piszemy o tym wszystkim w medioznawczym periodyku, ponieważ wydaje nam się, że nie ma dziś odbiorcy mediów, który, słuchając dziennikarskich relacji z pandemii, nie rozważałby podobnych kwestii.

Wysyłamy ten numer *Zeszytów Prasoznawczych* do składu w pierwszych dniach października 2021 roku, gdy zaczyna się nowy rok akademicki w reżimie sanitarnym, ale już w „nowej normalności” (to następna kalka językowa, która jako polskie *new normal* zagościła w mowie potocznej i przekazach medialnych).

Wracamy do zajęć w uniwersyteckich salach, stęsknieni za dawnymi relacjami i rozmowami nie przez internetowe aplikacje, stęsknieni za życiem, jakie znamy i pamiętamy. Obyśmy jak najszybciej mogli ściągnąć maseczki, odetchnąć pełną piersią i zobaczyć uśmiechy ulgi na twarzach studentów na uczelni, ludzi na ulicy i w tramwajach. Póki co w maseczkach pracujemy dalej, nie zwalniając tempa.

W czasie pandemii wydaliśmy w terminie 7 numerów *Zeszytów Prasoznawczych*! Wszystkie ukazały się *online* i w wersji drukowanej przed końcem każdego kolejnego kwartału. W trakcie przedłużającego się zamknięcia (*lockdown* to kolejne słowo, które pojawiło się w potocznej polszczyźnie od początku pandemii) prace redakcji nie zostały w żaden sposób spowolnione mimo nagromadzenia obowiązków,

jakie przyniosła nauka zdalna pracownikom naukowym – redaktorom i autorom naszego pisma.

Patrząc na terminowość publikowania *Zeszytów...*, płynność obiegu tekstów i regularność pracy redakcji, można odnieść wrażenie, że w naszym czasopiśmie żadnej pandemii nie było, dlatego od pandemii właśnie zaczęliśmy ten wstęp. Żeby przypomnieć Czytelnikom, że w ostatnich 18 miesiącach nie było i nie jest łatwo. Ale istniejemy dla Was i trwamy, wiedząc, że *Zeszyty...* w swojej 62-letniej historii przeżyły niejedną kryzys. Z pandemicznego wychodzimy zwycięsko.

Ostatnie stacjonarne zebranie redakcji odbyło się 4 marca 2020 roku – tego samego dnia, gdy w Polsce potwierdzono pierwszy przypadek zachorowania na COVID-19. Pan Redaktor zażartował wówczas, że to „zebranie w czasach zarazy”. Nie wiedzieliśmy wtedy, na jak długo i jak diametralnie zmieni ona nasze życie. Od tego czasu wiele się zmieniło, ale nic nie wpłynęło na poziom *Zeszytów...* i terminowość publikacji naszego kwartalnika.

W czasie pandemii wydaliśmy wiosenny (*ZP 1/2020*), letni (*ZP 2/2020*), jesienny (*ZP 3/2020*) i zimowy (*ZP 4/2020*) numer *Zeszytów...* w 2020 roku oraz wiosenny (*ZP 1/2021*), letni (*ZP 2/2021*), jesienny (*ZP 3/2021*) numer kwartalnika w 2021 roku. Wreszcie dziś oddajemy w ręce czytelników kolejny, grudniowy numer (*ZP 4/2021*). Wszystkim redaktorom numerów bardzo dziękuję za pracę, czas i poświęcenie pozwalające na zachowanie płynności i niewiarygodnie wysokiego tempa pracy.

W czasie pandemii opublikowaliśmy kilkadziesiąt artykułów, nie licząc recenzji i sprawozdań. Kolejnym wielkim sukcesem redakcji jest przyjęcie *Zeszytów...* do prestiżowej bazy DOAJ – Directory of Open Access Journals, zawierającej spis międzynarodowych recenzowanych czasopism naukowych, publikujących treści w otwartym dostępie.

Z radością informujemy również o rosnącej z każdym numerem liczbie cytowań artykułów publikowanych na naszych łamach. Praca w bardzo trudnych warunkach pandemicznego *lockdownu* czyni sukcesy redakcji jeszcze bardziej wymownymi. Pandemia, podobnie jak maseczki utrudniające oddychanie, ale chroniące innych, wprowadziła cały zestaw ograniczeń, ale pozwoliła nam z wdzięcznością docenić to, że w obliczu piętrzących się trudności jesteśmy na właściwym miejscu i dla naszych czytelników pracujemy dalej.

Ten numer *Zeszytów...* otwiera artykuł Tomasza Mielczarka, który prezentuje najważniejsze zjawiska, jakie w ostatnich latach wystąpiły w polskiej telewizji programowej. Marcin Pielużek przedstawia subkulturę polityczną Autonomicznych Nacjonalistów i charakterystykę nowego zjawiska obecnego na skrajnie prawicowej scenie politycznej. Bartłomiej Łódzki omawia natomiast aktywność polskich korespondentów zagranicznych na Twitterze, pokazując, jak media społecznościowe służą dziennikarzom do przekazywania wiadomości, kontaktu z odbiorcami i promocji własnej pracy.

W dziale „Z historii mediów” dzięki Izabeli Krasieńskiej poznajemy dwa przedwojenne adresowane do młodzieży periodyki wydawane przez Centralę Abstynencką Kół Młodzieży. Analizowane w artykule czasopisma, wychodzące w latach 1925–1931, działały na rzecz uświadamiania młodym ludziom problemów związanych z nałogiem

alkoholowym. Ten artykuł otwiera bardzo ciekawą perspektywę, zwłaszcza gdy odczyta się go przez pryzmat współczesnych przekazów medialnych dotyczących uzależnień, nie tylko od alkoholu. W przedwojennej Polsce zatrzymuje nas również Jarosław Dobrzycki, który przypomina historię gazety lokalnej *Głos Siemianowicki*, walczącej w latach 30. ubiegłego wieku z przejawami dyskryminacji i szykanowania ludzi śląskiego pochodzenia.

Numer zamyka artykuł Patricka Vaughana, który po angielsku opowiada o historii serialu telewizyjnego „Amerika”, emitowanego w 1987 roku i uznanego za jeden z najbardziej kontrowersyjnych projektów w historii amerykańskiej telewizji. Dlaczego? Odpowiedź znajdzie Czytelnik w artykule.

Do przeczytania książek wydanych w czasie pandemii zachęcają autorzy recenzji opublikowanych z dziale „Z życia naukowego”, który kończy się sprawozdaniem z konferencji „Komunikowanie międzynarodowe w społeczeństwie sieciowym” zorganizowanej *online*, jak większość aktywności naukowych w ostatnich miesiącach.

Życzymy ciekawej lektury, dużo zdrowia i odporności oraz jak najszybszego powrotu do czasów, kiedy będziemy mogli zdjąć maseczki, odetchnąć głęboko i uśmiechnąć się z ulgą.

Magdalena Hodalska

redaktor naczelna Zeszytów Prasoznawczych

 orcid.org/0000-0001-9620-5913

Agnieszka Szymańska

zastępca redaktor naczelnej ZP

 orcid.org/0000-0002-4186-0862